

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

Előfizetési árak:
Egész évre 12 kor., fél évre 6 korona
negyed évre 3 kor.

POLITIKAI NAPILAP
MEGJELENIK NAPONKINT REGGEL, KIVÉVE HÉTFON.

Szerkesztőség és kladóhivatal
KLADEK és HAMBURGER könyvnyomdája
Batthyány-utca 5. sz.

Dosztályosorsjegyek

nagy választékban a helybeli
egyedüli főelárusítónál

KUNETZ MÓR

banküzletében Szabadkán.

Egész	fél	negyed	nyolcad
12.—	6.—	3.—	1.50

Huzás már esütörtökön.

Ipari támogatás.

Kötelessége a sajtónak tudomást venni arról a mozgalomról, mely Brassóban megindult. És pedig első sorban azért, — hogy terjedjen az eszme s követésre találjon.

Brassóban nem kevesebbet akarnak, mint a helyi ipar felkarolását. Bizottság alakult a mozgalom vezetésére s a siker lehető biztosítására. Az eszmét Székely György dr. főispán vette fel. Most első sorban az aláírás-gyűjtések folynak. Az aláírók kötelezik magukat a brassói ipari produktumok vásárlására.

És mi helyeseljük azt az irányt, hogy első sorban helyi s nem azon túl is terjedő ipar támogatására irányuljon az akció!... Mert a tapasztalat azt mutatja, hogy országos avagy országrészekre terjedő ipartámogatási mozgalmak halva született eszmék. Az ily mozgalmak eredményeznek töméntelen írásos nyilatkozatokat, de a végeredmény nem sokkal több a semminél.

Mig ellenben, ha minden város lakossága a maga világában állít védővárat a honi ipar támogatására, tehát első sorban a városi iparproduktumokra, ez lassan maga után vonja az egész ország iparának felkarolását. — Kezdetben megszokja egyes város közönsége a saját polgártársai iparügyét felkarolni, ezen kötelességtudás utóbb tovább terjed a város határán túl és védszárnyaik alá veszik

az ország más részeiben produkált honiipart is.

Ha valamire alkalmazható ezen közmondás: „a ki sokat markol, keveset fog“, ez esetben csakugyan áll ez, a mint az eddigi eredménytelenségek bizonyítják. A helyett, hogy előbb belénevelnők közönségünket az eddigi szokásai elhagyásába, egyszerre akarjuk vele megtétni a nagy ugrást a honiipar felkarolására.

Ezért végződtek fiaszkóval az eddigi országos ipartámogatási mozgalmak!... Mert a szokással nehéz szakítani s ha pillanatra lelkesül is az illető a felvetett eszmén, de csakhamar megint visszaesik régi szokásába. Mig ellenben, ha az ipartámogatási mozgalom néhány éven át egy város falai közt lüktet, a helyi ipar támogatása végett, ezt már könnyebben állandósítja a közönség és idővel ez a kötelességtudása révén válván, a honi ipar más vidékeire is kiterjeszti az egyéni támogatását.

A város területére szorítkozó akciónak tehát meglesz az az eredménye, hogy jobb módhoz juttatja saját iparosait s alkalmat ad ezzel jobb gyártmányok készítésére. Előidézi a valamivel — olcsóbb iparágakat és beoltja a közönségbe a honi ipar iránti szeretetet.

Mert hogy az ily országos mozgalmak nem sikerültek, arra nagyban befolyt az, hogy iparosaink drágán dolgoznak és bizony sok kívánni valót hagy munkájuk. Különösen a szemnek jóleső külső csinra nem fordítanak elég gondot.

De hát az is igaz hogy ha nincs elég vevő, miként tudjanak az iparosok hivatásuknak megfelelni? És az is bizonyos, hogy kezdetben még némi hátrányban lesznek a külföldi — ipartermékekkel szemben, de az egyensúly helyreáll a helyi ipar támogatásával.

Meggyőződésem, hogy csak a brassói példával lesz idővel általánossá a honi ipar támogatása. Ily uton ellensúlyozható a selejtes ipar. Ki is mondták Brassóban egy ily értekezleten, hogy a helyi ipar támogatása a selejtes munkákra nem fog kiterjedni. Ez helyes határozat, mivel a honi ipartámogatási mozgalmak megölésére befolytak a selejtes munkákból való becsapások is.

Brassó fenti példáját kövessék többi városaink is. Dikciózással, kortesbeszédekkel a honi ipar ugyan föl nem virágozik. Az önálló vámterület hangoztatása üres fikció, ha nem fejlődik bennünk ki a honi ipar támogatása iránti hajlam. Hiszen váltig állítják az önálló vámterület hívei, hogy az osztrákokkal ez esetben is kiegyezünk. De ha „kiegyezünk“, hát akkor bizony továbbra is uralni fogja a tért hazánkban az osztrák ipar és hátrányban lesz a honi ipar vele szemben, ha más szellemet nem teremtünk közönségünk körében.

A tekei mandátum. A képviselőház harmadik bíráló bizottsága Barabas Béla elnöklété alatt tartott ülésén ma délelőtt tíz órakor hirdette ki az ítéletét Rónay Elemér szabadelvűpárti képviselő mandátumának ügyében, melyet kisebbségben maradt ellenjelöltje, gróf Bánffy Miklós választói megtámadtak. A bizottság szótöbbséggel kimondta, hogy a panasz alaptalan és azt elutasította, kötelezván a panaszosokat, hogy az 1932 kor. 50 fill. költséget fizessék meg. Az ítélet indokolása kiemeli, hogy a panaszosok egyetlenel fogadható bizonyítékot sem tudtak felhozni s vádjai is főképpen a közigazgatási tisztviselők ellen irányulnak, amiknek elbírálására a törvény értelmében a Kuria hivatott. A panaszosok képviselője kérte költségeinek megállapítását, amire a bizottság nem érezte magát illetékesnek.

A helyzet.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, május 23.

Az egész politikai világ most kíváncsian tekint Bécs felé, ahonnan döntő fordulatot várnak a négy hónapos kormányválság dolgában.

Andrássy Gyula gróf ma reggel elutazott Budapestről és délután három órakor audienciára ment.

Ez a mai nap pozitívuma és tulajdonképpen e körül fordul meg minden. A koalíció vezetői nem fűznek vérmes reményeket Andrássy gróf kihallgatásához.

Burián nem hozott engedményeket — mondotta e sorok írójának Ugron Gábor — pusztán azt hozta hírül, hogy a királynak tetszik a felirat. Ez kissé furcsa. Hát azelőtt miért nem tetszett a mi programunk? Hiszen a feliratban is az van; se több, se kevesebb?

Ez a kijelentés szignatúrája a koalíció hangulatának. Kiadatott a jelszó, hogy Bécsben becsapás készül és ezért nem fűznek reményeket a homo publicus missziójához.

Igen érdekes az a felfogás, melyet a koalíció egyik vezére a Kossuth Lajos utcai déli korzón számos újságíró előtt kifejtett:

— Én Buriánnal is beszéltem. Tiszta modora megkapott és abban a minutumban rózsás színekben láttam a helyzetet. Most azonban másképpen gondolkodom. Kinosan gyanus ez a megoldási kísérlet. Mintha valami alávaló törekvést rejtegetne. Talán alkudozni akarnak, hogy aztán a koalíció és a szabadelvűpárt tiltakozása dacára is ügyvezető kormányt nevezzenek ki.

A szabadelvű párton nagyon szeretnék, ha lenne eredménye Andrássy gróf missziójának. De máris tiltakoznak olyan feltevések ellen mintha ők hajlandók volnának egy esetleges imparlamentáris kormányt akár csak egy percig is támogatni.

Politikai körökben ma az a vész-hír járta, hogy ha a király nem tud megállapodásra jutni Andrássy Gyula gróffal, ügyvezető kormányt nevez ki, királyi leirattal elnapolja a Házatot őszig s akkor következik a feloszlítás — kemény választással.

Dr. Keiszler J. orvostudor
Vizgyógyintezete
Szabadka u. Mária-Terézia park, Vasút mellett

Gyógy módok: massage, vizcúra, szulfuravas fürdők (nauheimi).
Villanyozás, továbbá orvosi torna
Telefon 211. sz. Prospectus

Javalva van: az idegbetegségeknel mint: idegesség, hysteria, főfájás, és szedülésnél.
A légző szervek betegségénél: tüdőhurut és nehéz légzésnél (asthma). — Gyomor és bélbajoknál: székrekedésnél. — Szív bajoknál: szénsavas fürdők (nauheimi). Rheuma és köszvénynél. Mérsékelt árak. Nyáron át frissítő fürdők.

HIVATALOS HIRDETÉSEK.

709/905. eln. szám.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré teszem, hogy a városi utkaparók ruhaszükségletének szállítására az árlejtés f. évi május hó 28-án d. e. 10 órakor a gazdasági ügyosztály hivatalos helyiségében fog megtartatni.

Az árlejtési feltételek a gazdasági ügyosztályban tekinthetők meg.

Kelt Szabadkán, 1905. évi május hó 22-én.

Dr. Biró Károly
pólgármester.

10038/905. szám.

Hirdetmény.

Szabadka szab. kir. város tanácsa ezennel közhírré teszi, hogy a város közönsége tulajdonát képező a város iskoláiban és ovodáiban összegyűlt mintegy 500 méter mázsa szénpor f. évi május hó 28-án d. e. 10 órakor a gazdasági ügyosztály hivatalos helyiségében nyilvános árverés útján el fog adatni.

A vételári összeg azonnal fizetendő.

Szabadka, 1905. évi május hó 20.

A városi tanács.

7277/polg. 1905 szám.

Hirdetmény.

A szabadkai kir. törvényszék, mint urbéri bíróság közhírré teszi, hogy Kunbaja község határában levő urbéri birtok tagosítása végett a tényleges birtokosoknak az 1880. évi X. t. c. és az 1871 évi XIII. t. c. értelmében leendő megszavaztatása céljából határnapul 1905. évi június hó 26-ik napjának d. e. 9 óráját tűzte ki Kunbaja község házához azon célból, hogy a birtokosoknak a birtok szerinti többsége kívánja e a tagosítást.

A nem szavazók a tagosítást kívánókhoz számíttatnak. A szavazási lajstrom összeállítását ugyanazon napon történi.

Szabadkán, 1905. évi május hó 17-ik napján.

A szabadkai kir. törvényszék mint urbéri bíróság.

Strelieky
kir. tszéki bíró

KIS HIRDETÉSEK.

Minden szó 3 fillér Vastagbetűkből 6 fillér Legkisebb hirdetés 30 fillér

Pénztárnoknő felvétetik egy helybeli nagyobb üzletben magyar, német és bunyevác nyelv ismerete megkívántatik. Ovadékképesek előnyben részesülnek. Cim a kiadóhivatalba.

Talicska készítő me tereknek megvételre ajánlatik nagy mennyiségű szill és kóris fák talicskák készítésére bővebb felvilágosítást szolgál Tománovits gőzmalma Báca-Bokod (Bikity Baja) mellett.

Varró leányok figyelmébe. Tanuló leányt keresek honvéd ruha elkészítéséhez. Aki már a varrásban jártassággal bír előnyben részesül. Cim Fazekas János férfi szabó VI. Torma utca 603

Szabónó ajánlkozik női ruháknak dívatlap szerint való elkészítésére jutányos árban. Szubotinovits Margit, IX, Soroksári-utca 55. ajtó.

Házvezetőnői állást keres egy idősebb nő. Cim a kiadóhivatalban.

Írógép, kifogástalan, sürgősen jótállással eladó. Stern Ottó Andrassy-ut 51.

Országos műfestészeti és iparművészeti intézete
Bátori (Blaskovits) Mihály
Szabadkán, VII., Erdő-utca 66. szám.

1898. évbentiszteletbeli taggá megválasztva

Millenium

Arnyérem, oklevél.

Fényes győzelem!

Viharálló és tűzbiztos

HIDEGVIZ-FESTÉK

homlokzatok és lakóház-belhelyiségek, templomok, iskolák, pályaudvarok, csarnokok, gyárak, serfőzések, kórházak, műhelyek, fürdőhelyiségek, lépcsőházak, konyhák stb., továbbá fa, vas, bádóg, téglá, cementáru stb. befestésére.

A Hydrochromin

száraz por, amely csupán vízzel, minden toldalék nélkül vegyítve, már is festésre kész. Alkalmazása tehát bárki részére az elképzelhető legegyszerűbb.

A Hydrochrominnal való máz

bármely szilárd alapzaton tart és beváll, így mész-, gipsz- és cement-vakolaton, fán, vason

s egyéb fémeken, üvegen, porsellánon, agyagedényeken és cementárukon, valamint vásznon és jután is. — Továbbá szagtalan, egy óra alatt megszárad és már 2—3 nap után mosható; zománcszerűen sima, kemény és ruganyos lesz, vonalozható, mintázható, befesthető, viasszal beereszthető és kefélhető; nem szakad, nem reped, gázok nem támadják meg, idő múltán a nedvességtől nem puhul meg, esőnek, zivataros időjárásnak ellenáll, likacsos s ennél fogva nem gátolja a falakban lévő nedvesség elpárolgását, miként pl. az olaj vagy pedig a kence-máz; végül tűzbiztos és vasnál használva a rozsdá ellen kitűnő óvszer.

A Hydrochromin

teljesen pótolja az olajfestéket, összehasonlíthatatlanul olcsóbb, az enyv-festéket alig magasabb ár mellett. A mész- vagy enyv-festés valamivel csekélyebb költségét azonban bőségesen föléri a Hydrochromin festés számtalan előnye: mint annak szagtalan volta, moshatósága, szépsége és tartóssága, nem utolsó sorban pedig az elkészítés egyszerűsége és gyorsaságát

A Hydrochromint

fehér, valamint a legkülönbözőbb színekben is szállítjuk. Fehér hydrochromin földfestékekkel és ultramarinnal tetszés szerint színezhető.

Szintáblázatot kívánatra ingyen és bérmentve küldünk.

Elismerő nyilatkozatok rendelkezésre bocsáttatnak.

Olajba oltárkép magas cntm.	50	70	90	100	125	160	180	220
korona	24.—	40.—	55.—	70.—	100.—	125.—	170.—	220.—

Egy életnagyságu arczkép, mert örök becse van és egyszersmind szabadisz, továbbá előnyös név- és születés-napi, vagy egy egyéb alkalmi és ünnepi ajándéku szolgál. — Ezeket az arczképeket bármilyen beküldött fénykép után a legfinomabb kivitelben készítem el.

Nagysága	25—32	35—45	55—65	65—80	75—110	85—125	100—150
korona	18	25	40	55	95	120	180

Polichromozott fa-szobrok, aranyozott szüllel

magas cntm.	50	70	90	120	140	150	160	170	180	200
korona	30.—	40.—	50.—	100.—	135.—	150.—	170.—	185.—	240.—	300.—

Figyelmeztetés! Minden háziasszonynak elkerülhetetlenül szükséges. Házilag festheti mindenki ruháit flos kelme festékekkel (törvényileg védve). Tizenöt perc alatt elkészül, függönyök, blousok, férfi ruhák festésével. — A festék minden színben kapható. Ara egy tubusnak, mely 45 méter szövet megfestésére elegendő 85 fill. vagy egy korona. Minden

SZÖLLŐBIRTOKOS és GAZDÁK még ddi: nem volt oly biztos szer. Karók impralagáza vagyis földrothadástó magmenti — sok éven át biztos és egészséges marad. 1 kilónkint 30 fill. egész hordó vételnél 10 olcsóbb, továbbá szagtalan a szöllőfürtök védve vannak. 5 óra alatt egészen száraz és idővel a földben kőnek válik kapható

Üzlet: Deák-utca Joó-féle ház.

Mindenféle festékek, fénymázak és kenczék Deák-utcai üzletemben leszállított árak mellett kaphókat

Nyomatott a kiadók Kladek és Hamburger könyvnyomdájában Szabadkán.

Minden
üzlet ember
gazdag

és
szerencsés lehet,

ha az üzletének reklámot csinál és azokat Kladek és Hamburger vállanyerőre berendezett könyvnyomdájában készítteti.